

ОТЧЕТЪТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА -
НАКРАТКО

2018

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Основната цел на настоящия информационен бюлетин е **да представи накратко и по разбираем за хората начин основните акценти в отчета за изпълнението на Бюджет 2018.**

Отчетите за изпълнението на държавния бюджет по показателите, по които е приет, и на консолидираната фискална програма са въз основа на годишните отчети на първостепенните разпоредители с бюджет и отчета на централния бюджет. Планирането, изпълнението и отчитането на консолидираната фискална програма се извършва на **касова основа.**

Държавният бюджет е годишният финансов план на държавата и се приема ежегодно от Народното събрание със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Освен държавния бюджет, Народното събрание приема и Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване и Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса, при осигурена съгласуваност с държавния бюджет и включване в годишните разчети по консолидираната фискална програма. На местно ниво общинските съвети приемат бюджетите на общините, като размерите на бюджетните взаимоотношения с държавния бюджет съответстват на приетите със закона за държавния бюджет за съответната година. Бюджетите на Българската академия на науките, Държавните висши училища, Българската телеграфна агенция, Българската национална телевизия, Българското национално радио, както и другите обособени лица и структурни единици, включени в консолидираната фискална програма, се приемат от управителните им органи съгласно законите, уреждащи техния статут.

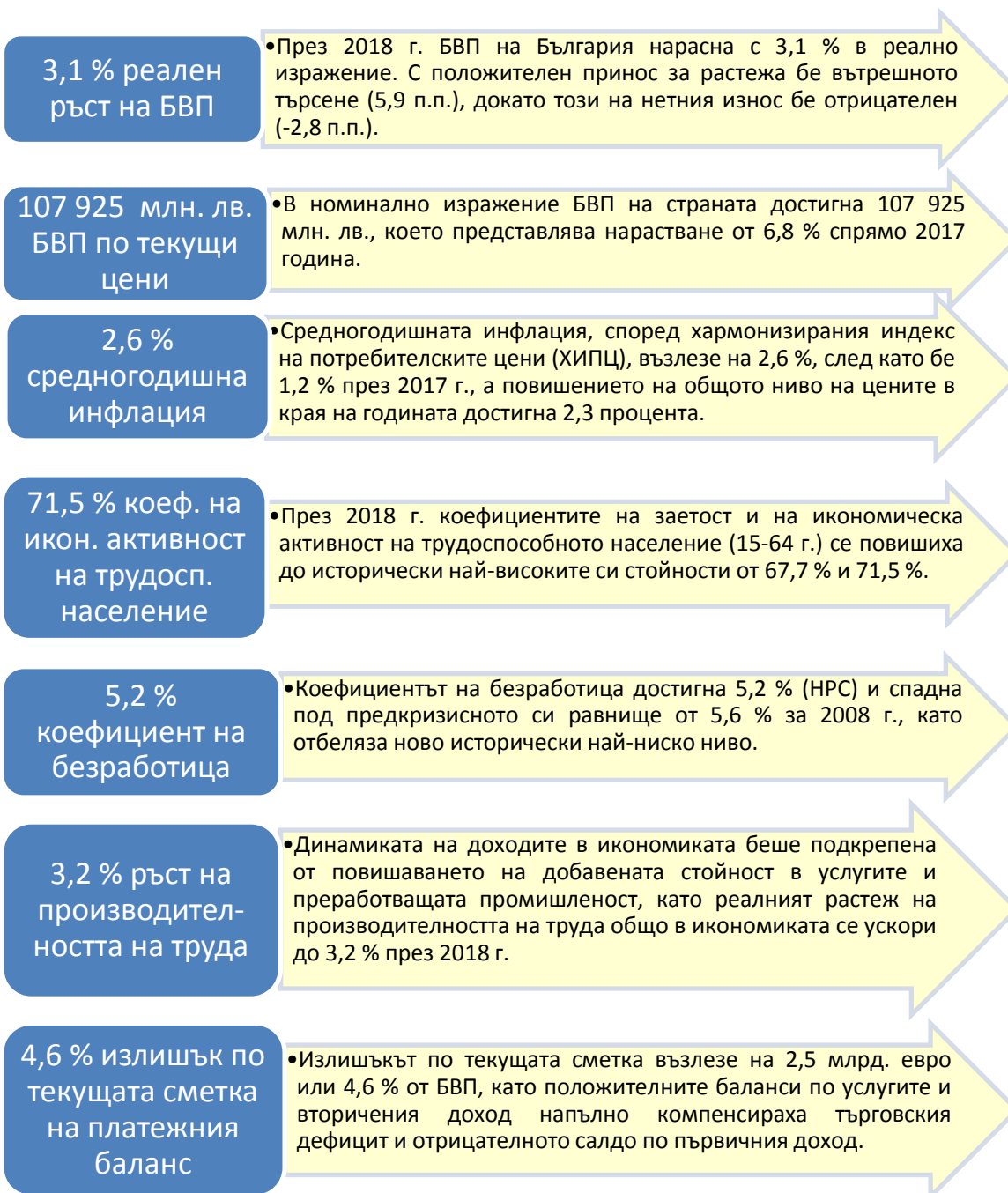
Консолидираната фискална програма (КФП) е система от обобщени показатели на включените в нея бюджети, сметки за средства от ЕС и сметки за чужди средства на бюджетните организации. Чрез показателите на КФП се прави оценка на провежданата политика в областта на приходите (данъчноосигурителната политика, ефективността на приходните администрации, формирането на неданъчните приходи, администрирането на помощите и др.), за преразпределителната функция на държавата и за приоритетните сектори, финансирани с публични средства. Бюджетното салдо, приходите и разходите по КФП са основните показатели при представянето на фискалната политика.

Акцент на фискалната политика е и разглеждането на показателите на т. нар. **начислена основа за сектор „Държавно управление“**, който съгласно Европейската система от сметки 2010 (ЕСС 2010) включва всички институционални единици, които са производители на непазарна продукция, предназначена за индивидуално и колективно потребление. С други думи това са всички органи и институции на законодателната, изпълнителната и съдебната власт на държавата, вкл. общинските администрации и социалноосигурителните фондове. Този сектор включва и ограничен брой нефинансови предприятия с предимно непазарна продукция, контролирани от централното правителство или общинските администрации, които са извън обхвата на КФП, както и нетърговски организации, извън КФП, но контролирани и основно финансирани от централното правителство и общинските администрации.

Независимо от различния обхват и методология за изчисление на основните показатели по КФП и на сектор „Държавно управление“, техният преглед показва от различен ракурс целите и резултатите на провежданата фискална политика и бюджетната позиция за съответния период.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2018 г.

Повечето от основните макроикономически индикатори¹ са с положително развитие през 2018 г., както спрямо прогнозите при изготвянето на бюджета, така и спрямо предходната година:

¹ Данните на НСИ за 2018 г. са предварителни и съответстват на използваните при изготвянето на Отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г. и придружаващите го документи, приет с Решение на МС №572/04.10.2019 г.

Съпоставка на отчетните данни за brutния вътрешен продукт с допусканията и параметрите, заложи в макроикономическата прогноза по ЗДБРБ за 2018 г.

При съставяне на бюджета се използва за база макроикономическа прогноза на Министерството на финансите, която се основава на определени допускания и оценки към момента на нейното изготвяне. Съпоставката на реалните отчетни данни за brutния вътрешен продукт с използваните прогнозни оценки на етапа на планиране дава възможност да се оцени до каква степен изпълнението на бюджета следва прогнозирания макроикономически сценарий и да се обособят факторите, допринесли за отклонение на отчетните данни от прогнозите. Голяма част от тези фактори е трудно да бъдат обхванати и правилно оценени на етапа на изготвяне на прогнозата. Следващите редове обясняват наблюдаваните разлики между прогнозните и отчетните стойности на brutния вътрешен продукт за 2018 година.

Номиналната стойност на brutния вътрешен продукт по отчетни данни, публикувани през март 2019 г., бе с 2,3 млрд. лв. по-висока от прогнозата, използвана в ЗДБРБ за 2018 г., която бе изготвена през септември 2017 г. По-голямата част от разликата – 1,4 млрд. лв., се дължеше на ревизията на данните за БВП за 2017 г., публикувана от НСИ през октомври 2018 г., а останалата около 800 млн. лв. бе резултат от разлика между прогноза и отчет.

Реалният растеж на БВП бе по-нисък от прогнозирания в ЗДБРБ за 2018 г., но дефлаторът бе по-висок, поради по-високото нарастване на цените, което доведе до по-висока номинална стойност на БВП.

При прогнозиран реален растеж от 3,9 %, БВП за 2018 г. се повиши с 3,1 %. По-ниският растеж се дължеше изцяло на неблагоприятното развитие на износа, докато вътрешното търсене отчете по-висок растеж от очаквания. Частното потребление се повиши с 6,4 % през 2018 г. при очакван растеж в бюджетната прогноза от 4,5 %. Доброто представяне на пазара на труда, нарастването на доходите и повишената кредитна активност бяха сред основните фактори, които допринесоха за по-благоприятната от очакваната динамика на частното потребление. Нарастването на инвестициите в основен капитал също бе по-високо (6,5 %) от очакваното (4,3 %). Забавянето на растежа на външното търсене, при очаквания за леко подобрене, съчетано с няколко временни негативни фактори, засягащи търговията на отделни фирми с нефтопродукти и метали², се отрази в по-съществено отклонение на динамиката на износа спрямо прогнозата. В реално изражение износът на стоки и услуги се понижи с 0,8 %, при прогнозиран растеж от 5,9 %. По-слабият износ се отрази и в по-нисък от прогнозиран растеж на вноса. Същевременно, поради по-доброто от очакваното вътрешно търсене, отклонението от прогнозата при вноса бе по-малко от това при износа.

Отчетната стойност на дефлатора на БВП бе (3,6 %), а прогнозната (2 %). Това се дължеше на по-високото от очакваното развитие на инфлационните процеси в страната под влияние на вносните цени на суровините и по-високото вътрешно търсене, което се отрази на дефлаторите на потреблението и инвестициите.

² Пониженият износ на нефтопродукти се наблюдаваше в основна степен в търговията с Турция и беше повлиян и от временното спиране за ремонтни дейности на водещата в България нефтопреработваща компания. Бе отчетен и съществен спад в износа към Русия, който отразяваше и еднократен ефект, след като през 2017 г. бе реекспортирано неизползвано оборудване.

Ефекти от усвояването на средствата по оперативните програми на Европейския съюз

След завършването на изпълнението на оперативните програми (ОП) от първия програмен период, след влизането на страната в ЕС (2007-2013 г.), започва да набира скорост изпълнението на ОП от втория програмен период (2014-2020 г.). Общата стойност на публичните средства по оперативните програми, разплатени през 2018 г., възлиза на над 1 млрд. евро, представляващи 13,3 % от бюджета на програмите. През годината темпът на усвояване се ускори с 4 пр. п. спрямо 2017 г., а финансовото изпълнение на програмите достигна 30,1 %, надвишавайки чувствително регистрираното ниво през съответния период на миналия програмен период (19,4 %).

Размерът на разплатените публични средства за периода януари 2007 – декември 2018 г. общо за двата програмни периода възлиза на 10,3 млрд. евро.

По изчисления на Министерството на финансите, с данни от консолидираната фискална програма на страната, за периода 2008-2018 г., средствата от ЕС са финансирани 45,5 % от всички дългосрочни капиталови разходи на правителството. През 2018 г., предвид постепенно напредващия етап на усвояването на средствата по оперативните програми от втория програмен период, е налице сравнително нисък дял на европейските средства в общите капиталови разходи на държавния бюджет (35,3 %). Въпреки това се наблюдава ускоряване на темпа на усвояването и приближаване до средната стойност за периода.

Изчисленията показват, че около 41 % от генерирания растеж за периода 2008-2018 г. се дължи на изпълнението на оперативните програми. Така, към края на 2018 г. нивото на реалния БВП е по-високо с 10,4 % спрямо сценария без кохезионни средства. В резултат на Кохезионната политика са стимулирани и частните инвестиции, отбелязали нарастване с 16,5 % спрямо базисния сценарий.

Структурните инструменти имат положително въздействие и върху пазара на труда, като за периода 2008-2018 г. са допринесли за нарастване на заетите и значително намаляване на безработните лица. Към края на разглеждания период, коефициентът на безработица би бил с 6,2 пр. п. по-висок в отсъствието на средствата от ЕС.

Средствата по линия на Кохезионната политика на ЕС са допринесли и за подобряване на конкурентните позиции на българската икономика, като нетният ефект от подкрепените със средства от ЕК интервенции върху износа за периода 2008-2018 г. е възлязъл на 1,8 %.

Основните акценти, които се откриха в хода на бюджетното изпълнение бяха свързани с продължилото за поредна година подобрене на параметрите по изпълнението на данъчните и осигурителните приходи по националния бюджет, докато разходите са близки до планираните с разчетите към ЗДБРБ за 2018 г. При анализа на параметрите по изпълнението на консолидираната фискална програма се отчита и ускоряване при усвояването на средствата по програмите и фондовете на ЕС, съответно нарастване на грантовете от ЕК за България, съпоставено с предходните две години.

В следствие на добрите параметри по изпълнението на приходите бюджетното салдо отчете значително подобрене до излишък в размер на 0,1 % от прогнозния БВП спрямо заложените параметри с разчетите към ЗДБРБ за 2018 г. за дефицит в размер на 1,0 % от БВП. Фактор за това подобрене на бюджетната позиция е преди всичко продължилото и през 2018 г. положително развитие на параметрите по изпълнението на приходите.

Постигнатото подобрене на бюджетната позиция на България и отчетеното превишение на приходите над разходите за последните две години (2017 и 2018 г.) позволиха дълга на сектор „Държавно управление“ през този период общо да бъде намален номинално с около 3,4 млрд. лв., което като относителен дял в БВП представлява намаление със 7,0 пр. п. Въз основа на допусканията в Конвергентната програма на Република България 2019-2022 г. се очаква той да продължи да се свива през целия хоризонт на прогнозата и към края на 2022 г. да намалее до 16,7 % от прогнозния БВП.

Отчитайки доброто фискално представяне на България и базирайки се на пролетната макроикономическа прогноза на Европейската комисия и прогнозата за разходите, свързани със застаряването на населението в отделните държави, в Оценката на Конвергентната програма на България от юни 2019 г. страната ни е оценена с ниска степен на риск пред средносрочната и дългосрочната фискална устойчивост на публичните финанси.

Положителните тенденции в приходната част на консолидираната фискална програма се проявиха още от самото начало на годината, като през следващите месеци те бяха затвърдени и в годишен план приходите, помощите и даренията по КФП превишават плана за годината с 1,4 млрд. лв. (3,8 на сто). Основен принос за това подобрене имат данъчните, вкл. осигурителните приходи, които превишават плана за годината с близо 1,1 млрд. лв. (изпълнение на разчета за годината в размер на 103,5 на сто). Съпоставено с предходната година те нарастват номинално с близо 2,7 млрд. лв. (9,0 %), като приходите от данъци по държавния бюджет нарастват с близо 1,6 млрд. лв. (7,4 %), а приходите от социални и здравноосигурителни вноски отчитат ръст от почти 1,1 млрд. лв. (13,1 %). Основните фактори за ръста на приходите са, от една страна, продължаващото възходящо развитие при някои от важните макроикономически индикатори като потребление, инвестиции, намаление на нивото на безработицата и т.н., и от друга, на изпълнението на мерките, включени в Плана за действие към Единната национална стратегия за повишаване на събираемостта на приходите, справяне със сенчестата икономика и намаляване на разходите за спазване на законодателството 2015-2017 (ЕНС), дискреционните мерки в приходната част на бюджета и други Изпълняваните мерки включват както действия за законодателни промени, така и мерки от приходните администрации в областта на събирането и контрола. Постигнатата по-добра ефективност при изпълнение на мерките е в пряка връзка със засилването на междуинституционалното сътрудничество, координация и ефективен обмен на информация както на национално ниво, така и с държавите-членки на ЕС и трети страни.

Параметрите по разходите са близки до планираните разчети по КФП към ЗДБРБ за 2018 г., като разходите и вноската на Република България за общия бюджет на ЕС представляват 100,5 % спрямо годишния разчет към ЗДБРБ за 2018 година. Следва да се отбележи, че минималното превишение на годишния разчет за разходите се дължи основно на промените в Закона за енергетиката, влезли в сила от 01.07.2018 г., с които е променен механизмът на събиране на приходи и извършването на разходи към производителите на електроенергия чрез бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, които на етапа на изготвяне на разчетите към ЗДБРБ за 2018 г. не са били известни. Основните приоритети в разходните политики през годината бяха свързани с реализирането на важни инфраструктурни проекти, увеличение на възнагражденията на заетите в сферата на образованието и други сектори, реализиране на приоритетни проекти в областта на отбраната, ускоряване на усвояването на средствата по Оперативните програми и фондовете на ЕС, както и в социалната сфера, в сектор здравеопазване и други

Капиталовите разходи по сметките за европейски средства нарастват съществено спрямо предходната година, което е индикатор за ускоряване при усвояването на средствата по Оперативните програми и фондовете на ЕС. Други важни приоритетни области в разходните политики бяха сферата на образованието и социалната сфера. През 2018 г. бе направена поредната стъпка при изпълнението на приоритета от Програмата за управление на Правителството на Република България за периода 2017-2021 г. за поетапно увеличение на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на средното образование. Целта е до края на 2021 г. да се достигне удвояване на възнагражденията на заетите в тази сфера. В социалната сфера бе осигурен и ресурс за изплащане на станалите вече традиционни добавки към пенсиите на хората с най-ниски пенсии. През месеците април и декември на пенсионерите с най-ниски пенсии бяха изплатени съответно т. нар. великденска и коледна добавка, като необходимият ресурс в размер на 100,7 млн. лв. бе осигурен от държавния бюджет, без да се влошава одобреното бюджетно салдо. По-високите приходи от здравноосигурителни вноски позволиха да бъдат финансирани допълнителни разходи в края на годината по бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК).

В следствие на добрите параметри по изпълнението на приходите бюджетното салдо по консолидираната фискална програма за 2018 г. е положително и възлиза на 135,1 млн. лв. (0,1 % от БВП), като то се формира от излишък по националния бюджет в размер на 250,3 млн. лв. и дефицит по сметките за средствата от Европейския съюз в размер на 115,2 млн. лева. Салдото по КФП остава положително за трета поредна година, след като за 2017 г. бе отчетен излишък в размер на 0,8 % от БВП., което спомага за запазването на натрупаните значителни фискални буфери на разположение във фискалния резерв. Наличието на фискален буфер дава възможност за гъвкава политика по управлението на държавния дълг, съобразена с конкретните пазарни условия при минимизиране на ликвидните рискове.

Основни параметри по консолидираната фискална програма за 2018 г.

Таблица с основните параметри по изпълнението на приходите и разходите по консолидираната фискална програма за 2018 г.

ПОКАЗАТЕЛИ ³	Отчет 2017 г. (млн. лв.)	Програма ⁴ 2018 г. (млн. лв.)	Отчет 2018 г. (млн. лв.)	Изпълнение спрямо 2017 г. (%)	Изпълнение спрямо програма (%)
Приходи, помощи и дарения	35 316,6	38 213,9	39 650,9	112,3%	103,8%
-Данъчно-осигурителни приходи	29 581,3	31 142,3	32 235,5	109,0%	103,5%
Преки данъци	5 644,3	5 756,6	6 132,5	108,6%	106,5%
Косвени данъци	14 532,5	15 156,4	15 531,0	106,9%	102,5%
Приходи на социалното и здравното осигуряване	8 365,2	9 131,3	9 458,3	113,1%	103,6%
Други данъци	1 039,3	1 098,0	1 113,8	107,2%	101,4%
-Неданъчни приходи	4 214,7	4 703,4	5 302,3	125,8%	112,7%
-Помощи и дарения	1 520,6	2 368,2	2 113,0	139,0%	89,2%
Разходи и вноска в бюджета на ЕС	34 471,1	39 313,9	39 515,7	114,6%	100,5%
-Нелихвени разходи	32 790,5	37 457,5	37 744,1	115,1%	100,8%
Текущи нелихвени	29 004,2	31 367,2	32 363,9	111,6%	103,2%
в т.ч. социални и здравно-осигурителни плащания	15 075,3	16 046,9	16 073,4	106,6%	100,2%
Капиталови разходи	3 749,7	6 076,0	5 325,7	142,0%	87,7%
Предоставени текущи и капит. трансфери за чужбина	36,6	14,4	54,5	148,9%	380,1%
-Лихви	792,4	722,4	688,2	86,9%	95,3%
Външни лихви	545,7	465,1	447,1	81,9%	96,1%
Вътрешни лихви	246,7	257,2	241,1	97,7%	93,7%
-Вноска в бюджета на ЕС	888,2	1 133,9	1 083,4	122,0%	95,5%
Дефицит/излишък	845,5	-1 100,0	135,1		

➤ **Приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма за 2018 г. са в размер на 39 650,9 млн. лв.,** което представлява 36,7 % от БВП при 35,0 % от БВП за 2017 г. Постъпилите приходи по КФП за 2018 г. представляват 103,8 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2018 г. Изпълнението на приходите по държавния бюджет е 101,3 %, по бюджета на ДОО – 104,9 %, по бюджета на НЗОК – 103,1 %, по бюджетите на общините – 102,7 %, Разплащателна агенция към ДФ "Земеделие" (вкл. по бюджетите на бенефициентите) – 28,8 %, Национален фонд (вкл. по бюджетите на бенефициентите по оперативните програми) – 114,3 %. Съпоставени с 2017 г., постъпленията по консолидираната фискална програма бележат номинален ръст от 12,3 % (4 334,2 млн. лева).

Общата сума на **данъчните постъпления** (вкл. приходите от осигурителни вноски) за годината възлиза на 32 235,5 млн. лв. (103,5 % спрямо годишните разчети). Относителният дял на данъчните приходи към общите постъпления по КФП е 81,3 %. Данъчните постъпления за 2018 г. представляват 29,9 % от БВП за годината, при 29,3 % от БВП за 2017 г. Съпоставени с предходната година, данъчните приходи нарастват номинално с 2 654,2 млн. лв. (9,0 %).

³ Поради закръгление в млн. лв., някои сумарни позиции в таблицата не се изчерпват от съставните им числа.

⁴ С оглед съпоставимост с отчетните данни на показателите по КФП по програмата за 2018 г.:

- разчетите в позицията „Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи“ са отнесени в съответните разходни позиции според основното предназначение на планираните средства;
- Нетният прираст на държавния резерв е отнесен в позицията „Капиталови разходи“.

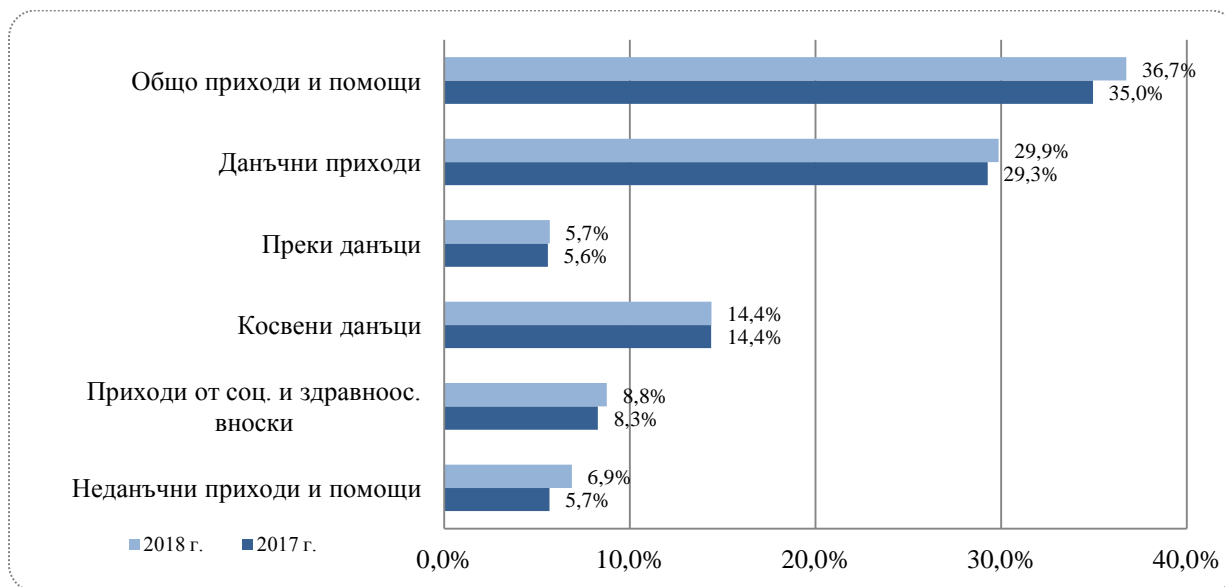
Приходите в частта на преките данъци възлизат на 6 132,5 млн. лв., което представлява 106,5 % спрямо планираните за годината. Постъпленията от преки данъци за 2018 г. представляват 5,7 % от БВП при 5,6 % от БВП за 2017 г. Приходите от косвени данъци са в размер на 15 531,0 млн. лв., което представлява 102,5 % спрямо годишния разчет. Постъпленията от косвени данъци представляват 14,4 % от БВП, при 14,4 % за 2017 г. Постъпленията от други данъци (включват други данъци по ЗКПО, имуществени данъци и др.) са в размер на 1 113,8 млн. лв., което представлява 101,4 % спрямо годишните разчети за 2018 г.

Приходите от социалноосигурителни и здравни вноски за 2018 г. са в размер на 9 458,3 млн. лв., 103,6 % спрямо планираните за 2018 г. и с 1 093,1 млн. лв. (13,1 %) повече спрямо предходната година. Отнесени към БВП приходите от социално и здравноосигурителни вноски за 2018 г. представляват 8,8 %, при 8,3 % от БВП за 2017 г. Постъпилите през 2018 година приходи от социалноосигурителни вноски са в размер на 6 825,0 млн. лв., което е 103,8 % изпълнение на заложените за 2018 г. разчети и с 864,0 млн. лв. (14,5 %) повече спрямо 2017 г. Приходите от здравноосигурителни вноски, постъпили по бюджета на НЗОК, са в размер на 2 633,3 млн. лв., което е 103,0 % изпълнение на заложените в ЗБНЗОК за 2018 г. средства и с 229,1 млн. лв. (9,5 %) повече спрямо 2017 г.

Неданъчните приходи са **5 302,3 млн. лв.**, което представлява 112,7 % изпълнение на годишните разчети. Относителният дял на неданъчните приходи към общите постъпления по КФП е 13,4 %. Неданъчните постъпления за 2018 г. представляват 4,9 % от БВП за годината, при 4,2 % от БВП за 2017 г. Това е с 1 087,6 млн. лв. (25,8 %) повече от предходната година.

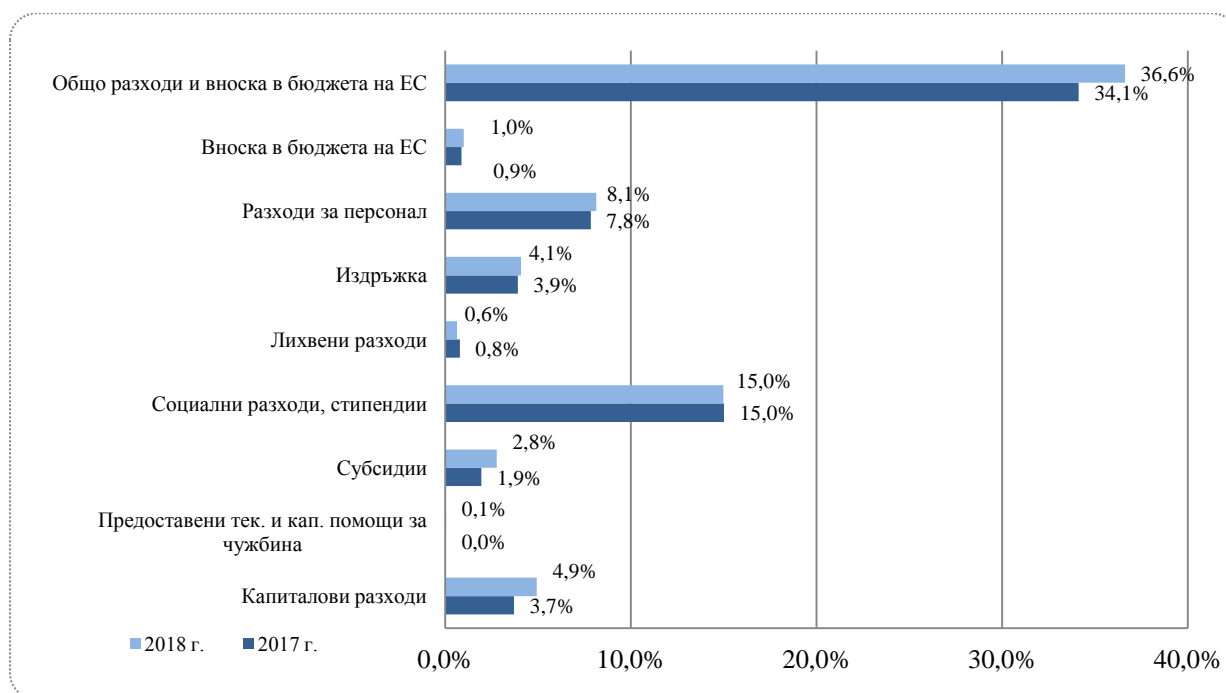
Помощите и даренията (основно средства от Структурните и Кохезионния фондове, от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони по линия на ПРСР, без директни плащания, и ЕФМДР) за 2018 г. са в размер **2 113,0 млн. лв.**, което представлява 89,2 % от разчета за годината. Постъпилите помощи за 2018 г. представляват 2,0 % от БВП за годината, при 1,5 % от БВП за 2017 г.

Приходи по КФП за 2017 г. и 2018 г., представени като процент от БВП

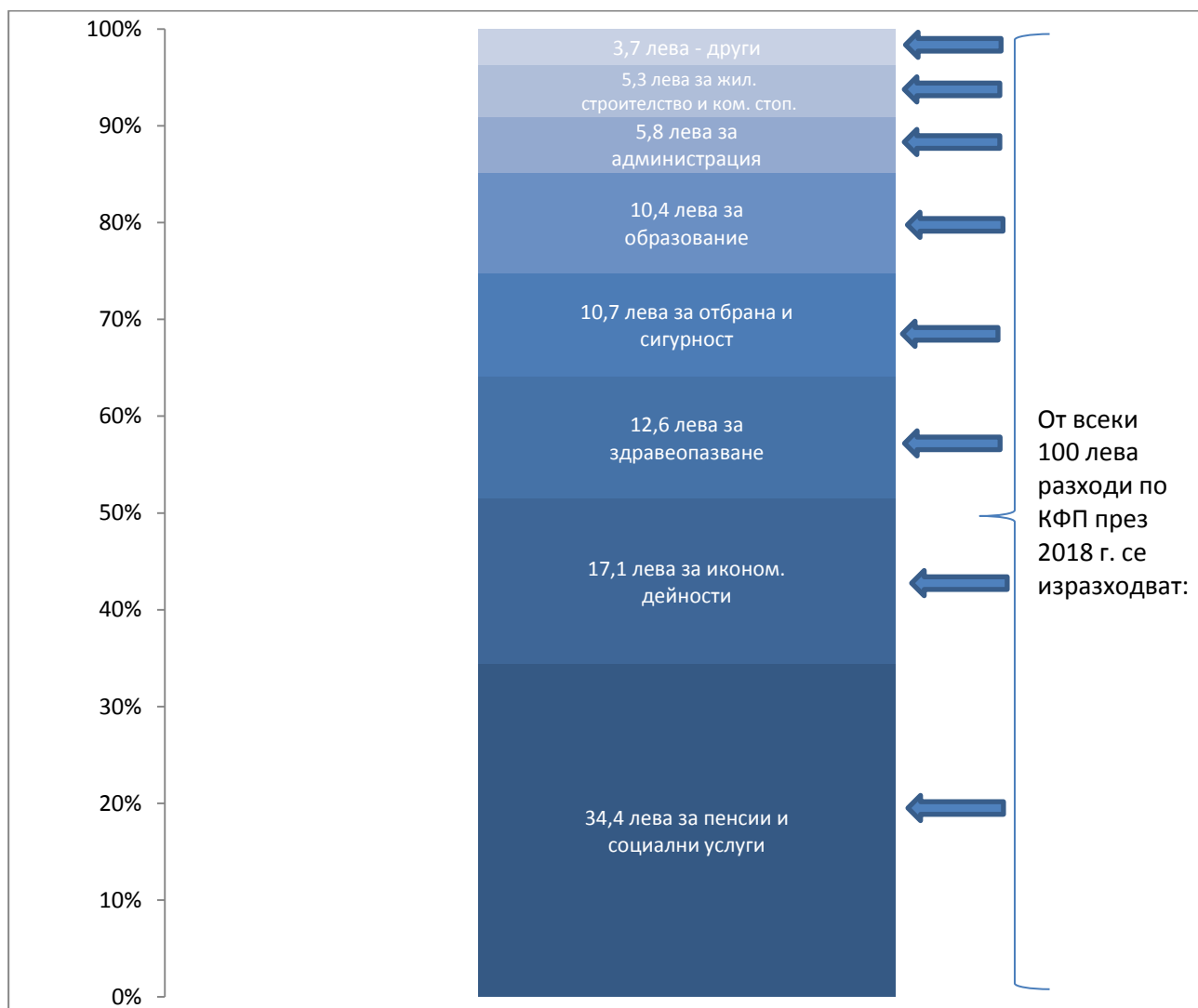
➤ **Общият размер на разходите по КФП** (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) за годината **възлиза на 39 515,7 млн. лв.**, което представлява 100,5 % спрямо годишния разчет за 2018 г. *Лихвените плащания* възлизат на 688,2 млн. лв. (95,3 % от планираните за 2018 г.), *текущите нелихвени разходи* – на 32 363,9 млн. лв. (103,2 % спрямо разчета за годината), *капиталовите разходи* (вкл. нетния прираст на държавния резерв) – 5 325,7 млн. лв. (87,7 % от разчетите към ЗДБРБ за 2018 г.) и *предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина* – 54,5 млн. лв. при планирани с разчетите към ЗДБРБ за 2018 г. 14,4 млн. лева. Разходите по КФП, представени като процент от БВП, представляват 36,6 % от БВП за 2018 г. при 34,1 % от БВП за 2017 г.

Разходи по икономически елементи за 2017 г. и 2018 г. отнесени към БВП

Направление на разходите по КФП за 2018 г. по функционален признак

Разгледани **по функционален признак**, бюджетните разходи отразяват основните направления на разходните политики по КФП в рамките на бюджетния ресурс за 2018 г. Разходите, извършени за обезпечаване на политиките и отговорностите на държавата в сферата на социалното осигуряване, подпомагане и грижи, икономическите дейности и услуги, здравеопазването, образованието и отбраната и сигурността съставляват над 85 на сто от всички разходи, извършени през 2018 година.

Социално осигуряване, подпомагане и грижи

С най-голям относителен дял (**34,4 %**) от общите разходи по КФП за 2018 г. са разходите във функция „**Социално осигуряване, подпомагане и грижи**“. В тази функция се отчитат разходите за пенсии, социални помощи и обезщетения и разходите за издръжка на службите за социално осигуряване. Общите разходи за функцията за годината възлизат на 13 213,3 млн. лв. или 12,2 % от БВП.

С най-голям относителен дял във функцията са разходите в група „**Пенсии**“, отчетени по бюджетите на ДОО и УПФ. Те възлизат на 9 491,9 млн. лв. и нарастват с 452,7 млн. лв. (5,0 %) спрямо предходната година. Увеличението на разходите се дължи на базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2017 г., увеличението от юли 2018 г. и на увеличението в резултат на по-високите размери на новоотпуснатите спрямо прекратените пенсии. През 2018 г. бе осигурен и ресурс за изплащане на станалите вече традиционни добавки към пенсиите на

хората с най-ниски пенсии. През месеците април и декември на пенсионерите с най-ниски пенсии бяха изплатени съответно великденска и коледна добавка, като необходимият ресурс в размер на 100,7 млн. лв. бе осигурен от държавния бюджет, без да се влошава одобреното бюджетно салдо.

Общата сума на разходите в група *„Социални помощи и обезщетения“* на консолидирано ниво възлиза на 2 559,5 млн. лв., което представлява 102,6 % спрямо годишните разчети. В структурно отношение това са разходи, които се извършват по държавния бюджет (главно по бюджета на МТСП) и бюджета на ДОО. Размерът на усвоените разходи в групата по държавния бюджет е 907,8 млн. лева. Преобладаващата част от тях са по бюджета на МТСП за помощи и добавки по Закона за социално подпомагане, Закона за интеграция на хората с увреждания (отм. от 1.1.2019 г.), Закона за семейните помощи за деца, Закона за закрила на детето и др. По бюджета на ДОО за социални помощи и обезщетения по КСО са изразходвани 1 612,1 млн. лв., което е със 138,2 млн. лв. повече спрямо предходната година. Изплатените суми по основните социални рискове са както следва: обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, гледане на болен член от семейството и карантина, и нетрудови злополуки - 557,0 млн. лв.; обезщетения за безработица - 431,4 млн. лв.; обезщетения при бременност и раждане - 416,2 млн. лв.; обезщетения за отглеждане на малко дете - 176,9 млн. лв.; обезщетения за осиновяване на дете от 2 до 5 години - 1,4 млн. лв. Като текущи трансфери за домакинствата в тази група се отчитат и изплатените през 2018 г. средства от бюджета на НЗОК за сметка на трансфера от МЗ за дейности за здравнонеосигурени лица, лекарствени продукти и за потребителска такса в размер на 32,1 млн. лв.

Общият размер на изразходваните средства за група *„Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“* за 2018 г. е 1 162,0 млн. лв., като основните системи, по които са извършени разходите са държавния бюджет, общинските бюджети и сметките за средства от ЕС. С най-голям дял в групата са разходите отчетени по общинските бюджети (495,2 млн. лв.). Те са предназначени за обезпечаване дейностите по социалното подпомагане и заетостта, за персонал, издръжка на специализираните институции за предоставяне на социални услуги (домове за възрастни хора с увреждания, домове за стари хора и домове за деца), на социалните услуги, предоставяни в общността и др. Отчетени са средства и за изплащане на възнагражденията на работещите по програмите за временна заетост, за изплащане от държавата на присъдена издръжка и за компенсации на безплатни или по намалени цени пътувания на определени категории правоимащи лица. Размерът на разходите в групата по държавния бюджет е 198,2 млн. лева. Значителен е и делът на средствата от ЕС и други международни програми - 357,6 млн. лева. Те са отчетени по ОП „Развитие на човешките ресурси“ за програмни периоди 2007-2013 г. и 2014-2020 г. и ОП „Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица“.

Икономически дейности и услуги

На второ място в структурата на общите разходи по КФП за 2018 г. е функция *„Икономически дейности и услуги“* в размер на 6 576,6 млн. лева. Те съставляват 17,1 % от общите разходи по КФП и са свързани с реализиране на приоритети в сферата на енергетиката, промишлеността и строителството, транспорта и съобщенията, селското и горското стопанство, риболова, туризма и други. Основните направления, по които са разходвани средствата са: изграждане на инфраструктурни обекти с национално значение, ремонт и поддържане на съществуващата транспортна мрежа, подпомагане на земеделските производители и взаимоотношенията на бюджета с реалния сектор. Голяма част от разходите са по програми и проекти съфинансирани от ЕС.

През 2018 г. с най-голям относителен дял във функцията (54,6 %) са разходите по група *„Транспорт и съобщения“* (3 590,3 млн. лева). Разходите са свързани с финансиране на проекти с национални средства, със средства на ЕС за програмен период 2014-2020 г. (вкл. националното съфинансиране) и проекти, финансирани с държавни инвестиционни заеми. Целта на провежданата политика в този сектор е изграждане на устойчива транспортна система, развит съобщителен и жизнеспособен пощенски сектор, съвременна електронна инфраструктура и услуги, както и технологично развитие и иновации. Политиката в областта на транспорта е насочена към развитие на базисната транспортна инфраструктура, която е важно условие за

поддържането на устойчив икономически растеж. По бюджетите на министерствата и ведомствата са изразходвани 2 293,0 млн. лв. - основно чрез бюджетите на Министерството на транспорта информационните технологии и съобщенията (МТИТС) и Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) (Агенция „Пътна инфраструктура“). През 2018 г. чрез бюджета на МТИТС са предоставени субсидии за „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за изпълнението на обществена превозна услуга – превоз на пътници на територията на Република България с железопътен транспорт в размер на 174,4 млн. лв. и субсидии за „Български пощи“ ЕАД за компенсирание на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга, на основание чл. 29 от Закона за пощенските услуги в размер на 17,6 млн. лева. По-високият размер на разходите по отчета на МРРБ, спрямо първоначално утвърдените разходи със ЗДБРБ за 2018 г., се дължи главно на предоставените допълнителни средства в размер на 1 349,9 млн. лв. за доизграждането на автомагистрала „Хемус“ и има за стратегическа цел ускоряване процеса на икономическо и социално развитие на регионално ниво. Новите шест участъка от магистралата, които ще бъдат изградени, с обща дължина 134,2 км. ще свържат вече изградените участъци в западния и източния край, като магистрала „Хемус“ ще осигури връзка в между гр. София и гр. Варна. По бюджетите на общините са отчетени 358,4 млн. лева. Средствата са основно за поддържане на четвъртокласната пътна мрежа на общините и прилежащата към нея инфраструктура, субсидии за вътрешноградския и междуселищния транспорт и др. Изразходваните средства от ЕС в група „Транспорт и съобщения“ са в размер на 633,1 млн. лв. (в т.ч. капиталови разходи 621,0 млн. лв.) и са основно по оперативни програми „Транспорт и транспортна инфраструктура“ и „Региони в растеж“.

Общата сума на разходите в група „Селско стопанство, горско стопанство, лов и риболов“ е 939,5 млн. лева. От тази сума 516,0 млн. лв. са отчетени от Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ) и Държавен фонд (ДФ) „Земеделие“. Средствата по бюджета на МЗХГ – 178,2 млн. лв. са за изпълнение на следните политики: борба със заразни и паразитни болести; събиране и унищожаване на високорискови отпадъци; закупуване на ваксини и диагностикуми; покупка на противораждни ракети за борба с градушките; охрана и възпроизводство на горите; издръжка на горската и ловна стража с оглед опазване на горите и дивеча; опазване, възстановяване и подобряване на почвеното плодородие и екологичните функции на почвената покривка; развитието на лозаровинарския сектор в страната съгласно изискванията на ЕС; опазване селекцията в животновъдството с оглед подобряване породата им; контрол на зърното и фуража; опазване и възпроизводство на рибата и аквакултурите, опазване и обогатяване на рибните ресурси в страната; изпитване, изследване и сертифициране на земеделската и горска техника; сортоизпитване, сертифициране и контрол на посевния и посадъчен материал; опазване на страната от проникването и разпространяването на вредители по растенията и растителните продукти; за субсидиране цената на водата за поливни нужди и други. Главните направления, в които са изразходвани сумите по бюджета на ДФ „Земеделие“ – 337,8 млн. лв. са: за развитие на селските райони – 17,8 млн. лв., за селскостопански пазарни механизми – 5,8 млн. лв., за директни плащания и мерки за специфично подпомагане – 1,2 млн. лв., за държавни помощи и национални доплащания – 284,0 млн. лв., за рибарство и аквакултури – 0,3 млн. лв. Най-голяма част от средствата – 120,0 млн. лв. са изразходвани за осъществяване на държавно подпомагане под формата на държавни помощи, следвани от преходна национална помощ за тютюн – 84,4 млн. лв. и преходна национална помощ за животни – 64,7 млн. лева. Средствата от ЕС, изразходвани в групата са 400,0 млн. лв., включително разходите за национално съфинансиране. Основната част от тези разходи са извършени чрез Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ за финансиране на мерки и програми, финансирани чрез Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и Европейския фонд за гарантиране на земеделието.

Общият размер на усвоените средства по група „Минно дело, горива и енергия“ за 2018 г. е 1 454,6 млн. лв., като преобладаваща част от тях (1 395,6 млн. лева) са извършени по бюджета на Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС). С основна част от сумата по бюджета на ФСЕС са покрити разходите, извършени от обществения доставчик (на ел. енергия), произтичащи от задълженията му по чл. 93а и 94 от Закона за енергетиката, в сила от 01.07.2018 г., за предоставяне на премия на производител по чл. 162а и производител с обект с обща мощност 4MW и над 4MW по Закона за енергията от възобновяеми източници,

включително за минали регулаторни периоди, определени с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране. Отчетените разходи по държавния бюджет в групата са в размер на 58,6 млн. лв. и са разходи по бюджета на Министерството на енергетиката, насочени към гарантиране на енергийната сигурност на страната; пълна либерализация на пазарите на електроенергия и газ; насърчаване въвеждането на енергоефективни и екологосъобразни технологии; подобряване на енергийния и екологичен мениджмънт, и производството и потреблението на възобновяема енергия и биогорива; подкрепа на енергоспестяването; качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от енергия и енергийни ресурси; запазване и развитие капацитета на ядрената енергетика и свързаните с нея дейности, в т.ч. продължаване живота на блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“.

Разходите в сферите на промишлеността и строителството, туризма и другите дейности по икономиката са в размер на 592,3 млн. лв. и са изразходвани за: устойчиво икономическо развитие и повишаване конкурентоспособността на българската икономика; повишаване на конкурентоспособността на българския туризъм и в резултат на това нарастване на приходите от международен туризъм в България; субсидии за нефинансови предприятия за насърчаване на иновациите чрез Националния иновационен фонд; за насърчаване на малкия и средния бизнес. Преобладаващо изразходваните суми са от сметките за средства от ЕС – 388,1 млн. лв. (основно по ОП „Иновации и конкурентоспособност“).

Здравеопазване

В структурата на общите разходи по КФП за 2018 г. разходите за функция „Здравеопазване“ са с дял от 12,6 %, които отразяват държавната политика в областта на общественото здраве и здравето осигуряване. Изразходваните средства в сферата на здравеопазването за 2018 г. са в размер на 4 833,6 млн. лв. и представляват 4,5 % от БВП. Съпоставени с 2017 г. те нарастват с 478,3 млн. лв. (11,0 %). Отчетените разходи в тази функция по бюджета на НЗОК са в размер на 3 807,4 млн. лв., в т.ч. 3 757,8 млн. лв. за здравноосигурителни плащания, разходени по следните направления: първична извънболнична медицинска помощ - 206,8 млн. лв.; специализирана извънболнична медицинска помощ - 229,7 млн. лв.; дентална помощ - 145,6 млн. лв.; медико-диагностична дейност - 79,9 млн. лв.; лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 1 120,7 млн. лв.; медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ - 98,1 млн. лв.; болнична медицинска помощ – 1 803,5 млн. лв. и други здравноосигурителни плащания - 73,5 млн. лева. С разходите по държавния бюджет за функцията се финансират следните приоритетни политики - политика в областта на общественото здравеопазване – центрове за спешна медицинска помощ; регионални инспекции, центрове за трансфузионна хематология и др.; политика в областта на реализиране на национални здравни програми по стратегически здравни приоритети и социално значими заболявания; осигуряване на медикаменти, консумативи и биопродукти по централна доставка; диагностично-консултативна и лечебна дейност в лечебните заведения, в системата на МЗ, МТИТС, МС, МО, МВР и ММС. По общинските бюджети за функцията са отчетени разходи в размер на 195,8 млн. лева. С тези средства са финансирани разходите за персонал в детските ясли и детските кухни, разходите за здравни кабинети в детските градини и училища, здравни медиатори, общинските съвети по наркотични вещества и превантивно информационни центрове и др.

Отбрана и сигурност

Разходите, извършени в сферата на **отбраната и сигурността** през 2018 г., са в размер на 4 120,6 млн. лв. или 10,7 % от общите разходи, което представлява 3,8 % от БВП. С извършените разходи са обезпечени дейностите по осигуряването на националната сигурност и отбраната, опазването на обществения и правовия ред, поддържането на отбранителния потенциал на страната и издръжката на съдебната власт и администрацията на затворите. Извършените разходи по консолидираната фискална програма за група „Отбрана“ през 2018 г. са в размер на 1 343,6 млн. лв. Най-голям относителен дял имат разходите, отчетени по бюджета на

Министерството на отбраната – 1 337,6 млн. лв. Разходите за група „Полиция, вътрешен ред и сигурност“ по КФП са в размер на 1 854,7 млн. лв., като с най-голям дял са МВР с 1 455 млн. лв. Средствата за осигуряване дейността на съдебната власт са в размер на 673,6 млн. лв., а за тези по администрирането на затворите – 159,9 млн. лв. Останалите средства във функцията - 88,8 млн. лв., са за защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии.

Образование

Разходите за сферата на **образованието** съставляват 10,4 % от общите разходи по КФП за 2018 г. Общата сума на изразходваните средства в тази функция за годината е 3 989,6 млн. лв., което представлява 3,7 % от БВП. От тях по държавния бюджет са отчетени разходи в размер на 445,4 млн. лева. През 2018 г. е осигурено приоритетно изпълнението на следните политики: предприети са стъпки към изпълнението на приоритета на правителството за удвояване на средствата за възнаграждения на педагогическите специалисти, като за тази цел са осигурени допълнително 330,0 млн. лв.; предприети са мерки, свързани с промяна в системата на делегираните бюджети, като финансирането вече не зависи само от броя на децата и учениците, а и от броя на групите и паралелките и на институциите с цел минимизиране на несъвършенствата при разпределението на средствата по стандарти. През 2018 г. е запазен децентрализираният подход за финансиране на сектор „Образование“ при следване на единни принципи при разходването на средства, независимо от финансиращия орган. Най-голяма част от разходите по функцията се извършват от общините, тъй като финансирането на преобладаващата част от детските градини, началните и средните училища е децентрализирано и става чрез общинските бюджети. Разходите по общинските бюджети за функцията са 2 426,7 млн. лева. Тук се включват разходите за персонала в училищата и детските градини, издръжката на децата в подготвителните групи, всички разходи за издръжка на специални, неспециализирани, специализирани и професионални гимназии и на общежитията, разходи за ресурсно подпомагане и създаване на условия за приобщаващо образование, средства за дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта на децата и учениците, както и други дейности по образованието. Също така в посочените суми влиза финансирането на националните програми – „Оптимизация на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, „Осигуряване на съвременна образователна среда“, „Без свободен час“, „Информационни и комуникационни технологии“ и др., за компенсирание транспортните разходи на педагогическия персонал, за стипендии на деца с изявени дарби, за диференцирано заплащане на труда на директорите, за безплатен транспорт на ученици до 16 г. възраст, за закупуване на учебници, учебни комплекти и учебни помагала за децата и учениците, за изплащане на стипендии за постигнати образователни резултати, както и средства за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в частни детски градини и училища, включени в системата на държавно финансиране, и за изплащане на стипендии на учениците в частни училища. По бюджетите на държавните висши училища са отчетени 754,7 млн. лв., които са преобладаващата част от средства за финансиране на дейностите в сферата на висшето образование. Средствата от ЕС във функцията са в размер на 359,0 млн. лв. – по ОП „Региони в растеж“, ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, ОП „Развитие на човешките ресурси“ и др.

Разходи, класифицирани в други функции

Разходите за функция „**Общи държавни служби**“ са в размер на 2 231,7 млн. лв. (2,1 % от БВП). Разходите за дейностите по **жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда** са в размер на 2 026,0 млн. лв. (1,9 % от БВП). Извършените разходи през годината за финансиране на сферата на **културата, спорта, почивните дейности и религиозното дело** са в размер на 752,7 млн. лв. или 0,7 % от БВП. **Разходите, неклассифицирани в другите функции** (без вноската за бюджета на ЕС), включват лихвените плащания по обслужване на държавния и общинския дълг и др. и са в размер на 688,2 млн. лв., което представляват 0,6 % от БВП.

Бюджетно салдо по консолидираната фискална програма

Салдото по консолидираната фискална програма на касова основа за 2018 г. е положително в размер на 135,1 млн. лева. Отнесен към БВП, излишъкът по КФП за 2018 г. представлява 0,1 % от БВП. За сравнение в разчетите към ЗДБРБ за 2018 г. е заложен дефицит за годината в размер на 1 100 млн. лв., което означава, че спрямо заложеното в програмата за годината се отчита номинално подобрене на бюджетното салдо с над 1,2 млрд. лв.

Бюджетно салдо по държавния бюджет

На база на годишните отчетни данни за касово изпълнение на бюджета салдото по държавния бюджет за 2018 г. е отрицателно в размер на 4,2 млн. лв. (-0,0039 % от БВП⁵), което съпоставено със заложените размер за дефицита по държавния бюджет със ЗДБРБ за 2018 г. (623,5 млн. лв.) представлява подобрене с 619,3 млн. лева.

Салдо на сектор „Държавно управление“ въз основа на методологията на Европейската система от национални и регионални сметки (ESA2010)

Съгласно априлските Нотификационни таблици за дефицита и дълга на България салдото на сектор „Държавно управление“ за 2018 г. е положително в размер на 2,0 % от БВП.

На база на публикуваните в края на април данни на Евростат за дефицита и дълга на държавите членки през 2018 г. се отчита подобрене и на двата показателя средно за ЕС. Осреднената стойност на дефицита за държавите-членки на ЕС за 2018 г. се равнява на 0,6 % от БВП (подобрене от дефицит в размер на 1,0 % от БВП за 2017 г.), а за страните от еврозоната – 0,5 % от БВП (подобрене от 1,0 % от БВП за 2017 г.). Тринадесет държави членки отчитат излишък за 2018 г., една - балансирано бюджетно салдо, а други дванадесет отчитат дефицит в рамките на референтната стойност на Пакта за стабилност и растеж (до 3 % от БВП). Само две държави-членки (Румъния и Кипър) отчитат дефицит по-висок или равен на референтната стойност.

По отношение на дълга, България е трета (след Естония и Люксембург) с най-нисък дълг на сектор „Държавно управление“ в ЕС за 2018 г. – 22,6 % от БВП, като спрямо предходната година се отчита понижение с 3,0 пр. п. Четирнадесет държави членки надвишават референтната стойност от 60 % от БВП в Пакта за стабилност и растеж, като средно за ЕС дългът се свива с 1,7 пр. п. на годишна база до 80,0 % от БВП за 2018 година.

⁵ БВП за 2018 г. по текущи цени по предварителни данни на НСИ е в размер на 107 925 млн. лв.

Фискално правило по отношение на структурния дефицит на сектор "Държавно управление"

- Средносрочната бюджетна цел за структурния баланс на сектор „Държавно управление“, залегнала в Конвергентната програма на страната, е в размер на -1,0 % от БВП. Тази цел е в пълно съответствие с изискванията на чл. 23, ал. 2 от ЗПФ, като отчита текущото ниво през 2018 г. на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“, както и ниските рискове пред дългосрочната устойчивост на публичните финанси към настоящия момент. Както през 2017 г., така и през 2018 г. България преизпълнява средносрочната бюджетна цел на страната за структурен баланс от -1% от БВП. През 2018 г. структурният баланс се подобри значително, достигайки 2 %, при 1,1 % през 2017 г.

Фискално правило по отношение на дефицита на сектор "Държавно управление"

- Разпоредбите на чл. 25, ал. 2 на ЗПФ по отношение на салдото на сектор „Държавно управление“ за 2018 г. са изпълнени, като съгласно данните в априлските Нотификационни таблици за дефицита и дълга на сектор „Държавно управление“ бюджетното салдо за 2018 г. е положително в размер на 2,0 % от БВП.

Фискално правило по отношение на ръста на бюджетните разходи

- Според изчисленията на ЕК, представени в Ръководството към Пакта за стабилност и растеж, референтният растеж на потенциалния БВП за 2018 г. възлиза на 2,2 %. България продължава да преизпълнява заложената средносрочна бюджетна цел и през 2018 г., следователно изменението на разходите, изчислено по общата методология за т. нар. бенчмарк на разходите няма водеща роля. Според Ръководството: „Страните, които са надхвърлили средносрочната бюджетна цел, не трябва да бъдат оценявани за спазване на референтния критерий за разходите, стига средносрочната цел да бъде запазена“. Освен това: „При оценка на спазването на изискванията и в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета отклонението от референтния показател за разходите като цяло се изключва, ако държавата членка е превишила средносрочната бюджетна цел, основаваща се на структурния баланс“.

Фискално правило по отношение на салдото по КФП

- Салдото по КФП за 2018 г. е положително (излишък) в размер на 0,1 на сто от БВП, което представлява подобрене спрямо референтната стойност, заложена в ЗПФ. В този смисъл разпоредбите на чл. 27, ал. 4 на ЗПФ са изпълнени.

Фискално правило по отношение на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“

- Съгласно априлските Нотификационни таблици за дефицита и дълга към края на 2018 г. стойността на индикатора, определящ степента на държавна задлъжнялост и един от основните критерии за конвергенция – показателят „консолидиран дълг на сектор „Държавно управление“ към БВП“ достига до ниво от около 22,6 % (при 25,6% през 2017 г.). На база на отчетените данни за показателя изискванията на чл. 29 от ЗПФ са изпълнени.

Фискално правило по отношение на максималния размер на разходите

- Съгласно разпоредбите на чл. 28 от ЗПФ разходите по КФП не могат да надвишават референтната стойност от 40 на сто от БВП. На база на обобщените годишни отчети за касовото изпълнение на бюджетите на ПРБ общите разходи (вкл. вноската на Република България в общия бюджет на ЕС) по КФП за 2018 г. представляват 36,6 на сто от БВП, което съответства на посочената разпоредба.

ОТЧЕТЪТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА ЗА 2018 г. В ЧИСЛА

103,8 % изпълнение
на разчетите по
приходите

•Изпълнението на **приходите и помощите** по КФП спрямо годишните разчети за 2018 г. е 103,8 %, а по държавния бюджет - 101,3 %.

100,5 % изпълнение
на разчетите по
разходите

•**Общите разходи** (вкл. вноската на България в общия бюджет на ЕС) по КФП за годината представляват 100,5 % от разчетите към ЗДБРБ за 2018 г., а по държавния бюджет разходите, трансферите и вноската за бюджета на ЕС представляват 98,7 % от планираните за годината.

0,1 % от БВП
излишък по КФП

•**Салдото по КФП** на касова основа за 2018 г. е положително в размер на 135,1 млн. лв. (0,1 % от БВП). За сравнение в разчетите към ЗДБРБ за 2018 г. е заложен дефицит за годината в размер на 1 100 млн. лв., което означава, че спрямо заложеното в програмата за годината се отчита номинално подобрене на бюджетното салдо с над 1,2 млрд. лв.

Излишък в размер
на 2,0 % от БВП на
сектор "ДУ"

•Оценката в априлските Нотификационни таблици за дефицита и дълга е, че за 2018 г. **положителното салдо на сектор „Държавно управление“** е 2,0 % от БВП.

3,0 п.п. намаление
на дълга на сектор
"ДУ"

•По отношение на дълга, България е трета (след Естония и Люксембург), с най-нисък дълг на сектор „Държавно управление“ в ЕС за 2018 г. – 22,6 % от БВП, като спрямо предходната година се отчита понижение с 3,0 п.п.

3,8 млрд. лв. касови
постъпления от ЕС

•Общият размер на **касовите постъпления от ЕС** (от Структурните и Кохезионния фондове, от ЕЗФРСР и ЕФР, от средства за директни плащания към земеделските производители и плащания по пазарни мерки и др.) за 2018 г. е 3 812,8 млн. лв.

Фискалният резерв
е в размер на 9,4
млрд. лв.

•**Фискалният резерв** към 31.12.2018 г. е 9,4 млрд. лв., в т.ч. 9,0 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,4 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.